

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/231/2016
Identifikačné číslo spisu:	7910205392
Dátum vydania rozhodnutia:	30.03.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petříková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7910205392.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne VITEX, spol. s.r.o., so sídlom v Trebišove, Škultétyho 1887/7, zastúpenej JUDr. Viktorom Sásfaiom, advokátom so sídlom v Ruskove č. 45, proti žalovanému Mestu Trebišov, so sídlom v Trebišove, M. R. Štefánika 862/204, zastúpenému Vojčák & Partners, s.r.o., advokátskou kanceláriou so sídlom v Košiciach, Rázusova 28, o zaplatenie 800 000 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 6 C 87/2010, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 9. októbra 2014 sp. zn. 2 Co 357/2013, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 9. októbra 2014 sp. zn. 2 Co 357/2013 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 9. októbra 2014 sp. zn. 2 Co 357/2013 potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. rozsudok Okresného súdu Trebišov (ďalej aj „súd prvej inštancie“) z 27. mája 2013 č.k. 6 C 87/2010, ktorým súd prvej inštancie žalobný návrh žalobkyne na zaplatenie 800 000 € zamietol a žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanému trovy konania vo výške 23 947,72 €, na účet žalovaného vedený v ČSOB, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku; žalobkyňu zaviazal nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania v sume 3 667,21 €, do troch dní po právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení uviedol, že v danom prípade zodpovedajú skutkové zistenia vykonaným dôkazom, pretože súd prvej inštancie vzal pri rozhodovaní do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov vyplynuli alebo inak vyšli počas konania najavo a neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Konštatoval, že z rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobkyňou uplatnený nárok posúdil ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, majúc za preukázané, že predmetný nárok nemožno posúdiť ako nárok vyplývajúci zo zmluvného vzťahu, keďže žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala, že medzi účastníkmi konania došlo k uzavretiu dohody, resp. zmluvy. Súd prvej inštancie zároveň správne konštatoval, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno na preukázanie pravdivosti svojich tvrdení a z tohto dôvodu žalobu zamietol. Odvolací súd poznamenal, že z obsahu spisu vyplýva a v odvolaní žalobkyňa ani nenamietala, že medzi účastníkmi konania nedošlo k uzavretiu dohody, na základe ktorej žalobkyňa mala vykonať pre žalovaného inžiniersku, developerskú a projektantskú činnosť, preto pokiaľ

sa žalobkyňa zo vzťahu k žalovanému domáha zaplata čiasky predstavujúcej vynaložené náklady na takúto činnosť a odmenu v obvyklej výške, správne postupoval súd prvej inšancie pokiaľ takto žalobkyňou uplatnený nárok posúdil ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Konšatoval, že samotná skutočnosť, že žalobkyňa v konaní preukazovala, že v jej majetkovej sfére došlo k zmenšeniu majetku nepostačuje na preukázanie vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného. Povinnosťou žalobkyne bolo totiž okrem tejto skutočnosti preukázať, že majetok žalovaného sa na úkor žalobkyne bezdôvodne zväčšil, čo však nebolo preukázané. V prejednávanej veci mala žalobkyňa špecifikovať a preukázať, ktoré konkrétne práce naviac spočívajúce v inžinierskej, developerskej a projektantskej činnosti vykonala pre žalovaného, čo však žalobkyňa nepreukázala. Z vykonaného dokazovania mal odvolací súd za zrejmé, že všetky náklady súvisiace s agendou prípravy projektov v súvislosti s priemyselným parkom mala uhrádzať spoločnosť Business Company s.r.o. po zmene obchodného mena Priemyselný park Trebišov s.r.o. na svoje náklady s tým, že Mestu Trebišov (žalovanému) nevzniknú žiadne náklady, že sa spoločnosť Priemyselný park Trebišov s.r.o. zaviazala dofinancovať tie práce, ktoré nebudú kryté poskytnutým príspevkom z fondov EÚ. Odvolací súd v tejto súvislosti poukázal na to, že samotná žalobkyňa pripustila, že takýto záväzok bol daný zo strany spoločnosti Priemyselný park Trebišov s.r.o. Z takto zisteného skutkového stavu odvolací súd uzavrel, že spoločnosť Priemyselný park Trebišov s.r.o. sa zaviazala uhradiť náklady vynaložené na inžiniersku, developerskú a projektantskú činnosť, ktoré nebudú kryté poskytnutým príspevkom v z fondov EÚ, t.j. práce naviac, preto neobstoí tvrdenie, že majetok žalovaného sa bezdôvodne zväčšil na úkor žalobkyne. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inšancie. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

2. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) 5. januára 2015 dovolanie. Pripustnosť dovolania odôvodnila § 237 písm. f/ O.s.p. a jeho dôvodnosť § 241 ods. 2 písm. a/, b/ a c/ O.s.p. Odňatie možnosti konať pred súdom videla v tom, že súd prvej inšancie a rovnako odvolací súd sa nezaoberali predloženým listinným dôkazom (znaleckým posudkom č. 6/2012) ani sa len k nemu nijako nevyjadřili, napriek tomu, že tento listinný dôkaz spoľahlivo preukazuje vykonanie stavebných prác žalobkyňou i zhodnotenie majetku žalovaného. Odňatie možnosti konať pred súdom videla aj v tom, že odvolací súd ju zbavil možnosti vôbec ovplyvňovať priebeh dôkazného procesu a tým ovplyvniť výsledok konania vo svoj prospech, keď žalobkyňou predložené dôkazy nevyhodnotil, resp. v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol skutočnosti, ktoré sú v rozpore so skutkovým stavom vyplývajúcim zo žalobkyňou predložených dôkazov, čím odvolací súd zaťažil toto konanie aj inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a v konečnom dôsledku porušil právo žalobkyne na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Navrhla, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobkyne navrhol, aby dovolací súd dovolanie ako neprípustné odmietol a žalovanému priznal náhradu trov dovolacieho konania.

4. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu (§ 427 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je potrebné zrušiť.

6. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016 (5. januára 2015), t.j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle vyššie uvedeného § 470 ods. 2 CSP a pripustnosť dovolania

posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O.s.p.

7. Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. bolo možné dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. Prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu bola upravená v § 237 a § 238 O.s.p. S prihliadnutím na obsah dovolania najvyšší súd osobitne skúmal, či postupom (rozhodnutím) odvolacieho súdu nedošlo k odňatiu možnosti žalobkyne konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

8. Na vady konania, ktoré sú uvedené v § 237 ods. 1 O.s.p., je dovolací súd povinný prihliadať bez ohľadu na to, či ich dovolateľ uplatnil alebo neuplatnil (viď § 242 ods. 1 O.s.p.).

9. Európsky súd pre ľudské práva vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Trančíková proti Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. V tomto rozsudku dospel Európsky súd pre ľudské práva k názoru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa procesná strana už nebola vyjadrila v predchádzajúcom priebehu konania, a prípadne ide o vyjadrenie nemajúce vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhému účastníkovi daná možnosť oboznámiť sa s ním, ak bolo formulované ako právna a skutková argumentácia. V rozsudku sa doslovne uvádza, že „požiadavka, aby účastníci súdneho konania mali možnosť dozvedieť sa o všetkých predložených dôkazoch alebo vyjadreniach podaných v ich veci a vyjadriť sa k nim, sa vzťahuje na odvolacie konanie rovnako ako na prvostupňové konanie, a to napriek skutočnosti, že odvolanie nemusí vyvolať žiadnu novú argumentáciu“. Pokiaľ súd takúto možnosť druhej procesnej strane nevytvorí, dochádza k porušeniu práva na spravodlivé konanie, ktoré je zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „dohovor“).

10. Vychádzajúc z uvedeného bolo v preskúmvanej veci potrebné zohľadniť, že k odvolaniu žalobkyne (č. l. 314 spisu) sa písomne vyjadril žalovaný podaním doručeným súdu prvej inštancie faxom 29. júla 2013 (č. l. 329 spisu) a osobne 30. júla 2013 (č.l. 337 spisu), žalobkyňa ale nemala možnosť dozvedieť sa o tomto vyjadrení a prípadne sa k nemu aj vyjadriť, lebo súd jej toto vyjadrenie žalovaného nedoručil. Opomenutím doručenia tohto vyjadrenia žalobkyni došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a tým k odňatiu jej možnosti konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

11. V okolnostiach preskúmvanej veci dospel dovolací súd k záveru, že postup odvolacieho súdu vykazuje znaky relevantné z hľadiska namietaj vady zmätočnosti. Rešpektujúc právne účinky podaného dovolania, ktoré v konaní nastali, dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1

a § 450 CSP). So zreteľom na (procesný) dôvod zrušenia napadnutého rozsudku nezaoberal sa opodstatnenosťou argumentácie dovolateľky, že v konaní došlo k procesnej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

12. O trovách pôvodného aj dovolacieho konania bude rozhodnuté súdom v novom rozhodnutí (§ 453 ods. 3 CSP).

13. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.